

FORTEGNELSE OVER ORIENTERINGMATERIALE

til medlemmerne af Sundheds- og Omsorgsudvalget.

Følgende materiale er omdelt til udvalget på mødet den 10. maj 2007

- Liste over deltagere fra forvaltningen til de enkelte punkter i udvalgsrådet
- Bilag til punkt 2: Materiale om borgermøderne i relation til ældrepolitikken, med oversigt over borgermøder og beskrivelse af processen og de enkelte møder
- Notat til Sundheds- og Omsorgsborgmester Mogens Lønborg, samt medlemmer af Sundheds- og Omsorgsudvalget i anledning af dagsordenens punkt 3, modtaget 9. maj 2007
- Bilag til pkt. 11: Oversigt over godkendte høringsvar fra de øvrige fagudvalg.
- Oversigt og løbene kommende sager til SOU møder
- Brev fra overlæge Ellen Hasselbalch om tilgængelig ældrepsykiatrisk service og Sundheds- og Omsorgsforvaltningens svar til hende
- Bilag til punkt 7: Status vedr. den seneste demografiprognose

Fremlagt i mødelokalet

- Bilag til punkt 9 om Redegørelse for og forventede brug af sociale tilbud, almene ældreboliger og specialundervisning i Regionen (Fællesindstilling):
  - 1.b. Socialforvaltningens institutionsark – udbud
  - 1.c. Socialforvaltningens institutionsark – efterspørgsmål
  - 1.b. Sundheds- og Omsorgsforvaltningens institutionsark – udbud
  - 1.c. Sundheds- og Omsorgsforvaltningens institutionsark – efterspørgsmål
- HIV Danmark – Magasinet Lille, maj 2007
- COK Nyt, Nr. 3, april 2007 (Nyhedsbrev fra Center for Offentlig Kompetenceudvikling)

**Sundheds- og Omsorgsborgmesterens forslag til embedsmands-
deltagelse i udvalgmødet den 10. april 2007**

10-05-2007

Dagsordenspunkter:

- 2. Temadrøftelse - Københavns Kommunes ældrepolitik**
Mette Lindgaard, dokumentationschef
Lars Bo Bülow, omsorgschef
Mariann Lyby, konsulent i Center for faglig udvikling
Rikke Agergaard, projektkonsulent i Center for politik og ledelse

- 4. Udmøntning af Budget 2007**
Lars Bo Bülow, omsorgschef

- 11. Handleplaner til Københavns Kommunes Sundhedspolitik
2006-10**
Jens Egsgaard, sundhedschef
Helle Vinther Kristensen, fuldmægtig i Center for faglig udvikling
Peter Starup, presserådgiver

- 12. Plan for hurtig hjælp med hjertestarter**
Jens Egsgaard, sundhedschef
Helle Vinther Kristensen, fuldmægtig i Center for faglig udvikling

Endvidere deltager

Direktion: Lene Sillasen, Hanne Baastrup og Anne Mette Fugleholm
Center for Politik og Ledelse: Kit Claudi og Nanette Borges

CPL

Rådhuset
1599 København V.

Telefon
3366 3366

Telefax
3366 7070

E-mail
D028@suf.kk.dk

EAN nummer

www.kk.dk

9. maj 2007

Til Sundheds- og Omsorgsudvalgets medlemmer

Vedlagt baggrundsmateriale vedr. de planlagte borgermøder, som afvikles fra den 9. maj til den 30. maj.

Mødernes formål er at etablere et forum for dialog imellem den enkelte borger, interessenter fra ældreområdet generelt samt Sundheds- og Omsorgsudvalgets politikere.

Møderne er planlagt i tæt samarbejde med repræsentanter for det enkelte lokalområde i et koordineringsudvalg. De er planlagt efter den samme skabelon, bortset fra seniormessen på Østerbro, hvor ældrepolitikken har fået mulighed for at have en stand på lige fod med andre stand holdere.

Som udgangspunkt er møderne planlagt med 1-2 oplæg, hvorefter man diskuterer i grupper på 8-10 personer, for så at afslutte med en fælles opsamling og diskussion.

For at motivere diskussionen vil der på bordene være nogle temaer i form af stikord med lidt baggrundsinformation. Det drejer sig om følgende temaer

- ❖ Hjælp til at kunne klare sig selv længst muligt
- ❖ Forebyggelse
- ❖ Relationer og netværk
- ❖ Livskvalitet
- ❖ Oplevet kvalitet af kommunens tilbud
- ❖ Ønsker til din kommune – hvor er det vigtigt for dig, at kommunen satser i de kommende år?

Udvalgspolitikerne som er til stede på møderne sidder i de forskellige grupper, og deltager i diskussionen. I vedlagte beskrivelse af møderne, er det nærmere beskrevet i detaljer, hvordan det enkelte møde afvikles.

Eventuelle spørgsmål bedes rettet til projektleder Mariann Lyby 3530 3723, mariann.lyby@suf.kk.dk, Lars Bo Bûlow 3530 3522, lars.bo.bulow@suf.kk.dk eller Jens Egsgaard 3530 3567, jens.egsgaard@suf.kk.dk.

Ældrepolitikken**Tilmeldte politikere
Borgermøder**

Lokalområde	Aktivitet	Dato	Tilmeldte politikere
Vesterbro/ Kgs. Enghave	Borgermøde	9. maj kl. 14 – 16.30	Mogens Lønborg Mona Heiberg
Amager	Borgermøde	16. maj kl. 10-12.30	Mogens Lønborg Ikram Sarwar Allan Mylius Thomsen (suppl. for RL)
Chr.Havn/Indre by	Borgermøde	21. maj kl. 14-16.30	Mogens Lønborg Anette Holst Christensen
Østerbro	Seniormesse	22. maj kl. 10 - 15	Mogens Lønborg Anette Holst Christensen
Valby	Borgermøde	24. maj kl. 13 – 15.30	Mogens Lønborg Johannes Nymark Allan Mylius Thomsen (suppl. for RL)
Vanløse/Brønshøj/ Husum	Borgermøde	29. maj kl. 13 – 15.30	Mogens Lønborg Johannes Nymark
Bispebjerg/Nørrebro	Borgermøde	30. maj kl. 14 – 16.30	Ikram Sarwar

3. maj 2007

Borgerinddragelse
Planlagte møder i lokalrådene
 – inkl. tilmeldte politikere

Lokalrådene	Dato	Sted	Forventede antal deltagere	Aktivitet	Praktiske ting/materialer til møderne	Tilmeldte politikere
Vesterbro/Kgs. Eng-have	9. maj Kl. 14 – 16.30	Plejebo	Max. 150	Invitation til ældreråd, dagcenter-brugere, klubmedlemmer mm.	Tidligere Statsminister Anker Jørgensen - aftalt!	Mogens Lønborg Mona Heiberg
Amager	16. maj kl. 10 – 12.30	P/O-kontoret, Amagerbrogade 150	80, heraf 60 åbne pladser – først til mølle	Dialogmøde med work- shops	Forfatter Charlotte Strandgaard –aftalt	Mogens Lønborg Allan Mylius Thomsen (suppleant for Rikke Lauritzen) Ikram Sarwar
Chr.Havn/Indre By	21. maj Kl. 14 – 16.30	Rosenborgcentret	Max. 150	Invitation til ældreråd, dagcenter-brugere, klubmedlemmer mm.	Oplæg fra Bent Melchi- or - aftalt!	Mogens Lønborg Anette Holst Christensen

www.kk.dk

Lokalområde	Dato	Sted	Forventede antal deltagere	Aktivitet	Praktiske ting/materialer til møderne Inviterede talere	Tilmeldte politikere
Østerbro	22. maj kl. 10 - 15	Østerbro Medborgerhus, Århusgade 103	350 - 500	Stand om ældrepolitikken på Seniormessen. Messen varer fra kl. 10-15. Efter Mogens Lønborgs åbning, vil der være et 10 minutters oplæg fra SUF. En stand med overskriften "Ældrepolitik" bemandede i hele messens åbningstid af SUF + lokal politikere. Der møbles om kring standen, så interesserede borgere sidder ned og diskuterer med politikerne.	Mogens Lønborg åbner seniormessen kl. 10.00	Mogens Lønborg Anette Holst Christensen

Lokalområde	Dato	Sted	Forventede antal deltagere	Aktivitet	Praktiske ting/materialer til møderne Inviterede talere	Tilmeldte politikere
Valby	24. maj 13 – 15.30	Tingstedet	Max. 90	Invitation til ældreråd, dagcenter-brugere, klubmedlemmer mm.	Peter Olesen - aftalt.	Mogens Lønborg Allan Mylius Thomsen (suppleant for Rikke Lauritzen) Johannes Nymark
Vanløse/ Brønshøj/Husum	29. maj 13 – 15.30	Vanløse Kulturhus	100	Ældreråd, 6 §79 klubmedlemmer, frivillig organisationer	Kristian Riis – aftalt. Tovholder i arb.gr. for det sociale område i lokalområde Vanløse. Tidligere general sekretær for Omsorgsorganisationernes Samråd (OS) i mange år	Mogens Lønborg Johannes Nymark
Bispebjerg/Nørrebro	30. maj 14 – 16.30	Håndværkerhaven	80 - 100	§79 repræsentanter, ældreråd, ældre og P/O kontor brugere	Skuespiller Lene Maimu (gift med Parkinson ramt) - aftalt	Ikram Sarwar

Borgermøder Beskrivelse af de planlagte møder i hvert lokalområde

Annoncering af borgermøderne i dagspressen

Borgermøderne er annonceret via en fællesannonce for alle lokalområder i "Søndagsavisen" lørdag den 28. april.

Derudover annonceres i lokalaviser i tæt tilknytning til datoen for det enkelte møde.

OBS! Der kan ske ændringer i de enkelte programmer.

Lokalområde Vesterbro/Kgs. Enghave – 9. maj

Adresse:	Plejecenter "Plejebo", Saxogade 61, 1662 V
Tidspunkt:	Onsdag den 9. maj, kl. 14.00 – 16.30
Tilmeldte udvalgsfolk:	Mogens Lønborg Mona Heiberg
Inviteret oplægsholder:	Tidligere statsminister Anker Jørgensen
Mødedeltagere:	Max. 150
Ordstyrer:	Omsorgschef Lars Bo Bülow

Mødet foregår på plejecentret "Plejebo". Bordopstillingen bliver i café opstilling med 8-10 personer ved hvert bord. Det er borgerne selv, som styrer diskussionen selv omkring bordet. Der vælges en bordformand, som kan fungere som ordstyrer og fremlægge bordets synspunkter. Som udgangspunkt vil medarbejderne som er til stede vil cirkulere imellem bordene. De udvalgsfolk som er til stede sidder ved forskellige borde sammen med borgerne.

Program:	
14.00 – 14.05:	Kort om praktiske ting og velkomst til Mogens Lønborg
14.05 – 14.15:	Velkomst ved Mogens Lønborg
14.15 – 14.35:	Oplæg ved Anker Jørgensen
14.35 – 14.45:	Indledning til café diskussion
14.45 – 15.45:	Café diskussionen ved bordene
15.45 – 16.20:	Tilbage melding til plenum
16.20 – 16.25:	Afrunding ved Mogens Lønborg
16.25 – 16.30	Afslutning ved ordstyrer

www.kk.dk

Lokalområde Amager – 16. maj

Adresse:	P/O-kontoret – Amagerbrogade 150, 2300 S
Tidspunkt:	Onsdag den 16. maj, kl. 10.00 – 12.30
Tilmeldte udvalgsfolk:	Mogens Lønborg Ikram Sarwar Allan Mylius Thomsen (suppl. for Rikke Lauritzen)
Inviteret oplægsholder:	Forfatter Charlotte Strandgaard
Mødedeltagere:	Ca. 80
Ordstyrer:	Omsorgschef Lars Bo Bülow

Mødet afholdes på P/O-kontoret som et dialogmøde med workshops. De indledende oplæg foregår i aulaen. Der etableres mødebord med hver sit tema, bordene står i forskellige rum, og man kan placere sig efter interesse. Det er muligt at cirkulere, hvis man ønsker det. Der vil være en medarbejder placeret ved hvert bord, som vil være behjælpelig med praktiske ting mm. De udvalgsfolk som er til stede sidder ved forskellige borde.

Program:

10.00 – 10.05:	Kort om praktiske ting samt velkommen til første taler
10.05 - 10.15:	Velkomst ved Mogens Lønborg
10.15 – 10.30:	Oplæg ved forfatter Charlotte Strandgaard
10.30 – 10.40:	Indledning til café diskussion
10.40 – 11.40:	Café diskussionen ved bordene
11.40 – 12.20:	Tilbage melding til plenum
12.20 – 12.25:	Afrunding ved Mogens Lønborg
12.25 – 12.30:	Afslutning ved ordstyrer

Lokalområde Chr. Havn/Indre By – 21. maj

Adresse:	Rosenborgcentret, Rosengade 1, 1309 K
Tidspunkt:	Mandag den 21. maj, kl. 14.00 – 16.30
Tilmeldte udvalgsfolk:	Sundheds- og Omsorgsborgmester Mogens Lønborg (kommer senere) Anette Holst Christensen
Inviteret oplægsholder:	Forfatter Bent Melchior
Mødedeltagere:	Max. 150
Ordstyrer:	Omsorgschef Lars Bo Bülow

Mødet foregår på "Rosenborgcentret". Bordopstillingen bliver i café opstilling med 8-10 personer ved hvert bord. Borgerne som sidder ved det enkelte bord styrer selv diskussionen. Der vælges en bordformand, som kan fungere som ordstyrer og fremlægge bordets synspunkter. Medarbejderne cirkulerer imellem bordene. Udvalgsfolk som er til stede sidder ved forskellige borde.

Program:

14.00 – 14.05:	Kort om praktiske ting samt velkommen til første taler
14.05 – 14.15:	Velkomst ved Anette Holst Christensen
14.15 – 14.35:	Oplæg ved forfatter Bent Melchior
14.35 – 14.45:	Indledning til café diskussion
14.45 – 15.45:	Café diskussionen ved bordene
15.45 – 16.20:	Tilbage melding til plenum
16.20 – 16.25:	Afrunding ved udvalgsfolk
16.25 – 16.30:	Afslutning ved ordstyrer

Lokalområde Østerbro – 22. maj

Adresse:	Østerbro Medborgerhus, Århusgade 103
Tidspunkt:	Tirsdag den 22. maj kl. 10.00 – 15.00
Tilmeldte udvalgsfolk:	Sundheds- og Omsorgsborgmester Mogens Lønborg Anette Holst Christensen
Mødedeltagere:	350 – 500
Bemanding af stand:	Medarbejdere fra Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Seniormessen er den årligt tilbagevendende messe for seniorer i bydelen og ældrepolitikken har sin egen stand på messen. Borgmester Mogens Lønborg åbner messen kl. 10.00. Efter Borgmesterens indlæg vil der være et oplæg på ca. 10 min om status på udarbejdelse af ældrepolitikken.

Ældrepolitikens stand bemandes i hele åbningsperioden 10.00 – 15.00 af medarbejdere fra SUF samt tilstedeværende udvalgsfolk. Der vil være en bordopstilling som muliggør at man kan sidde ned omkring et eller flere borde, og tage en diskussion i en gruppe på 6-8 personer. Opsamling på synspunkter/diskussionerne gøres af de tilstedeværende SUF-medarbejdere.

Program for messen

10.00 – 10.20:	Åbningsstale ved Mogens Lønborg
10.20 – 10.30:	Oplæg vedrørende status på ældrepolitikken
10.30 – 10.50:	Kormusik ved Nabolaget
11.00 – 11.45:	Foredrag ved læge Jerk Langer
12.15 – 12.45:	Gymnastikopvisning
13.00 – 13.30:	Linedans
14.30 – 15.00:	De lystige musikanter

Lokalområde Valby – 24. maj

Adresse:	Dagcenteret Tingstedet, Valby Langgade 48,1
Tidspunkt:	Torsdag den 24. maj, kl. 13.00 – 15.30
Tilmeldte udvalgsfolk:	Mogens Lønborg Johannes Nymark Allan Mylius Thomsen (suppl. for Rikke Lauritzen)
Inviteret oplægsholder:	Forfatter Peter Olesen
Mødedeltagere:	Max. 90
Ordstyrer:	Sundhedschef Jens Egsgaard

Mødet afholdes på dagcenteret Tingstedet, hvor der er mange aktive medlemmer som forventes at deltage i mødet. Bordopstillingen vil være enkeltstående borde med 8-10 personer om hvert bord. Der vil være personale ved hvert enkelt bord, som faciliterer processen, hvis diskussionen går i stå. P/O-chef Flemming Reuter vil være til stede under mødet samt et antal medarbejdere fra både P/o og ældrekontoret. Udvalgsfolk sidder ved forskellige borde og deltager i diskussionen.

Program:

13.00 – 13.05:	Kort om praktiske ting samt velkommen til første taler
13.05 – 13.15:	Velkomst ved Mogens Lønborg
13.15 – 13.30:	Oplæg ved forfatter Peter Olesen
13.30 – 13.40:	Indledning til café diskussion
13.40 – 14.40:	Café diskussion ved bordene
14.40 – 15.20:	Tilbage melding til plenum
15.20 – 15.25:	Afrunding ved Mogens Lønborg
15.25 – 15.30:	Afslutning ved ordstyrer

Lokalområde Vanløse/Brønshøj/Husum – 29. maj

Adresse:	Vanløse Kulturhus, Frode Jakobsens Plads 4, 1. sal
Tidspunkt:	Tirsdag 29. maj, kl. 13.00 – 15.30
Tilmeldte udvalgsfolk:	Mogens Lønborg (med forbehold) Johannes Nymark
Inviteret oplægsholder:	Kristian Riis – p.t. tovholder i arbejdsgruppe for det sociale område i Vanløse Lokaludvalg. Tidligere general sekretær for Omsorgsorganisationernes Samråd i mange år.
Mødedeltagere:	100
Ordstyrer:	Sundhedschef Jens Egsgaard

Mødet foregår i Vanløse Kulturhus og der forventes ca. 100 deltagere repræsenterende en bred vifte af ældre og interessenter for ældregruppen. Lokalet vil blive møbleret således, at der kan sidde 8-10 personer ved hvert bord. Der vil også være en medarbejder ved hvert bord til at facilitere processen hvis der er behov for det. Udvalgsfolk vil sidde ved forskellige borde og deltage i diskussionen.

Program

13.00 – 13.05:	Kort om praktiske ting samt velkommen til første taler
13.05 – 13.15:	Velkomst ved Mogens Lønborg
13.15 – 13.35:	Oplæg ved Kristian Riis – tidligere General Sekretær i Omsorgsorganisationernes Samråd
13.35 – 13.45:	Indledning til café diskussion
13.45 – 14.45:	Café diskussion ved bordene
14.45 – 15.20:	Tilbage melding til plenum
15.20 – 15.25:	Afrunding ved Mogens Lønborg
15.25 – 15.30:	Afslutning ved ordstyrer

Lokalområde Bispebjerg/Nørrebro – 30. maj

Adresse:	Håndværkerforeningens Plejehjem, Håndværkerhaven 49, 2200 N
Tidspunkt:	Onsdag den 30. maj, kl. 14.00 – 16.30
Tilmeldte udvalgsfolk:	Ikram Sarwar
Inviteret oplægsholder:	Skuespiller Lene Maimu – ægtefælle lider af Parkinson.
Mødedeltagere:	max. 80
Ordstyrer:	Omsorgschef Lars Bo Bülow

Mødet afholdes i Håndværkerforeningens Plejehjems festsal. Der forventes ca. 80 deltagere. Bordene i mødelokalet vil blive stillet op så der kan sidde 8-10 personer pr. bord. Der vil være en medarbejder ved bordene til at facilitere processen, hvis ikke den kører af sig selv. Udvalgsfolk sidder ved forskellige borde og deltager i diskussionen.

Program:	
14.00 – 14.05:	Kort om praktiske ting samt velkommen til første taler
14.05 – 14.15:	Velkomst ved Sundheds- og Omsorgsudvalgsmedlem Ikram Sarwar
14.15 – 14.35:	Oplæg ved skuespiller Lene Maimu – ægtefælle lider af Parkinson
14.35 – 14.45:	Indledning til café diskussion
14.45 – 15.45:	Café diskussion ved bordene
15.45 – 16.20:	Tilbage melding til plenum
16.20 – 16.25:	Afrunding ved Ikram Sarwar
16.25 – 16.30:	Afslutning ved ordstyrer

Borgermøder Beskrivelse af processen på møderne

Borgermøderne afvikles lidt forskelligt i de forskellige lokalområder, men over den samme skabelon.

Hovedfokus på møderne er borgernes mulighed for at fremkomme med og drøfte problemstillinger som er vigtige for den enkelte. Der er afsat ca. 1 time til drøftelse i grupper på 8-10 personer, antallet af grupper afhænger af hvor mange der møder op.

Gruppedrøftelsen skal balancere imellem ikke at styre diskussionen, og samtidig inspirere til, at der kan komme så mange synspunkter frem som muligt. Alle grupper vil blive bedt om at

- vælge en bordformand
- skrive stikord på papir som ligger på bordet
- disse papirer vil blive indsamlet som en del af referatet efter mødet

Der vil være "inspirationskort" på bordene, som skal inspirere diskussionen, men ikke styre den. Det vil sige, man kan diskutere et hvilket som helst emne, som en eller flere ønsker og kan få de andre med til. Temaerne på "inspirationskortene" er

1. at kunne klare sig selv længst muligt
2. forebyggelse
3. relationer og netværk
4. livskvalitet
5. kvalitet af kommunens tilbud
6. ønsker til din kommune

Efter gruppedrøftelsen er der opsamling og diskussion i plenum. Ordstyreren vil sigte på, at få så mange emner som muligt diskuteret på den tid der er til rådighed.

Alle synspunkter fra drøftelsen omkring bordene samt plenum vil blive samlet sammen for alle møderne, og komme til at indgå i ældrepolitikken.

Peder Lykke Centret

Selvejende Institution
BESTYRELSEN
Peder Lykkes Vej 65
2300 København S
Tlf.: 32 87 81 93
jsnielsen.suf@ipost.kk.dk

Finn Randrup
Formand for bestyrelsen
Advokat, cand. merc.
randrup@tdcadsl.dk

NOTAT

09. MAJ 2007 /FR

Notat til Sundheds- og Omsorgsborgmester Mogens Lønborg, samt medlemmer af Sundheds- og Omsorgsudvalget i anledning af dagsordenens punkt 3 – herunder specifikt det tilhørende bilag 4 (sagsnr.: 1101-252753 / Dok. nr.: 2007-118376 af 26. april 2007) på udvalgets møde torsdag den 10. maj 2007.

Som formand for bestyrelsen for Den Selvejende Institution Peder Lykke Centret retter jeg henvendelse til Sundheds- og Omsorgsudvalget i Københavns Kommune i anledning af den, den 10. maj 2007, foreståede fornyede behandling af implementeringen af **Bestiller-Udfører-Modtager** modellen (BUM) på plejehjemsområdet.

Det er min opfattelse, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningens notat, betegnet bilag 4 – under dagsordenens punkt 3 - er præget af en sjældent set manglende respekt og fortolkningsstil for beslutninger truffet af det ansvarlige politiske udvalg.

Den manglende respekt og fortolkningsstil rammer ligeledes alle kommunens plejehjem og dets mange medarbejdere, som berøres af BUM implementeringen.

Bilag 4 indledes med en historisk opremsning af, at beslutningen om at indføre BUM på hele ældreområdet, inkl. plejehjemsområdet, blev truffet i 1997 og påbegyndt implementeret på hjemmeplejeområdet i 1998. I 2003 blev der foretaget prøvevisitationer med udgangspunkt i et "pakkekoncept", som blev endeligt godkendt af SOU pr. 01.04 2004 og igangsat ved visitationer fra den 01. december 2004 med målsætningen om, at alle skulle være visiteret efter pakkekonceptet senest oktober 2006. P/O kontorerne / visitationen fik således 2½ år til opgaven, en tidshorizont der efterfølgende er forlænget til minimum 3 år!

Relevant er det at forholde sig til:

- **At** det efter indstilling fra SUF blev besluttet af SOU at BUM implementering på plejehjemmene, inkl. den nødvendige forudsætning, økonomidelen, blev fastsat til den 01. januar 2007.
- **At** SUF direktionen (tidl. adm. direktør Jesper Fisker og direktør Hanne Baastrup) i skrivelse af 01. december 2006 (dokumentnr.: 2006-28453), modtaget af de fleste plejehjem den 04.12 2006, meddeler, at BUM økonomidelen ikke, som planlagt og aftalt, implementeres fra budget 2007, men udsættes i 6 måneder til den 01. juli 2007.
- **At** denne ændring foretages administrativt – uden politisk behandling – idet den politiske udvalgsbehandling først finder sted på et udvalgsmøde den 07. december 2006. Skulle sagen have karakter af uopsættelighed, således at det politiske udvalg ikke kunne behandle spørgsmålet, ville direktionens omtalte udskydelse af ikrafttrædelsen, kun kunne foretages, såfremt borgmester Mogens Lønborg og Overborgmesteren i enighed traf beslutning herom, jf. daværende Lov om kommunernes styrelse.
- **At** det af direktionens skrivelse af 01.12 2006 (side 3) fremgår: Det skal understreges, at uanset status pr. 1. juli vil de økonomiske konsekvenser blive implementeret på dette tidspunkt.

Nogle deltagere i mødet forespurgte om tilslutning til, at organisationsstrukturen fra 2003 (med decentrale ældrekontorer m.v.) blev evalueret af uafhængigt rådgivningsfirma.

Jesper Fisker oplyste at han ikke havde andel i organisationsstrukturen fra 2003 (var under adm. direktør Bo Andersen) men fandt den rigtig og ville ikke medvirke til en systematisk evaluering af strukturen.

Evaluering af næsten alt – eller brugerundersøgelser – er ellers et højt prioriteret emne indenfor vort område. Måske kunne udvalget på et tidspunkt overveje en evaluering. Hvad får vi for de mange penge – sikrer strukturen det lovpligtige, at alle borgere i Københavns Kommune får ens serviceniveau, uanset hvor i byen de bor.

Endelig skal jeg oplyse, at jeg fastholder relevante påstande fremført i:

- Notat af 6. december 2006
- Replik af 15. januar 2007
- Synspunkter fremført under møde med borgmester Mogens Lønborg den 23. februar 2007.

Afslutningsvis kan det oplyses, at Peder Lykke Centret, på baggrund af visitationsresultaterne iht. såkaldte VITAE opgørelser for perioden december 2006 til og med marts 2007, vil modtage et mindre tilskud på gennemsnitlig kr. 3.478.790,00 (2007 værdi) for perioden 01.1 2007 – 30.6 2007 under forudsætning af, at de nuværende visiterede beboere lever i denne periode.

Det er mit håb, at Servicelovens målsætning, at det er politikernes opgave at udmønte lovgivningen samt foretage prioritering af ressourcerne bliver resultatet af morgendagens udvalgsmøde, således at plejehjemmene, deres daglige ledelse og medarbejdere ikke på ny skal opleve at givne løfter og tilsagn viser sig værende urigtige.

Med venlig hilsen
PEDER LYKKE CENTRET
BESTYRELSEN

Finn Randrup

Til Sundheds- og Omsorgsudvalget

Den 9. maj 2007

Bilag til punkt 11 om Handleplaner til sundhedspolitikken

Oversigt over godkendte høringsvar fra de øvrige fagudvalg

Høringsparter	Vedtaget som indstillet	Protokol-bemærkninger
BUU	Den 18. april 2007	Bo Asmus Kjeldgaard (F) stillede forslag om, at det indarbejdes i høringsvaret, at +Kids skal indgå i handleplanen for sundhedspolitikken.*
SU	Den 25. april 2007	Ingen
BIU	Den 3. maj 2007	Ingen
ØU	Den 8. maj 2007	Ingen
TMU	Den 2. maj 2007	Ingen
KFU	Den 3. maj 2007	Leslie Arentoft tog forbehold (V)*

**Center for Faglig
Udvikling -
Sundhedsstaben**

Sjællandsgade 40, H326
2200 København N

Telefon
3530 3536

E-mail
SE21@suf.kk.dk

EAN nummer
5798009290809

www.kk.dk

* Se fremsendte bilag 2 " Sundheds- og Omsorgsforvaltningens kommentarer til høringsvar".

* Leslie Arentoft (V) tog et generelt forbehold for handleplanerne til Sundhedspolitikken ud fra en ideologisk overbevisning vedr. borgerrettede interventioner.

KØBENHAVNS KOMMUNE
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Ellen Hasselbalch
Overlæge
Bispebjerg Hospital afd. E
Gerontopsykiatrisk Team
Bispebjerg Bakke 23
2400 København NV

07-05-2007

Sagsnr.
2007-24608

Dokumentnr.
2007-136798

Tilgængelig ældrepsykiatrisk service

Kære Ellen Hasselbalch

Tak for din henvendelse til Sundheds- og Omsorgsudvalget i Københavns Kommune.

Center for Faglig Udvikling, som arbejder med planlægning og udvikling på tværs af sundheds- og ældreområdet i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, er meget opmærksomme på den kommunale vinkel i forhold til den gerontopsykiatriske indsats.

Vi vil indtænke dit bidrag i det igangværende arbejde med den oprustning i forhold til geriatri og gerontopsykiatri på plejehjem, som er besluttet af Sundheds- og Omsorgsudvalget. Der er forskellige indsatser i støbeskeen. De særlige udfordringer, som det giver i forhold til hjemmepleje og hjemmehjælp, bør også medtænkes – og det skal gerne også være i et samarbejde med Socialforvaltningen, som også møder disse borgere uanset alder.

Med venlig hilsen

Lars Bo Bülow
Omsorgschef

**Center for Faglig
Udvikling -
Sundhedsstaben**

Sjællandsgade 40, H -311
2200 København N

Telefon
3530 3574

Telefax
3530 3939

EAN nummer
5798009290809

www.kk.dk

Bispebjerg den 17. april 2007

Til Sundheds og omsorgsudvalget
Københavns Kommune

Foranlediget af læsning af dagsordenen for udvalgets møde den 12.4.07 og tidligere referatet fra mødet 23.11.07 vedr. ældres medicinforbrug og indlæggelse tillader jeg mig at sende udvalget følgende :

Det er glædeligt, at man vil arbejde på en forbedring vedrørende ældres medicinforbrug og ligeledes, at man vil forbygge uhensigtsmæssige indlæggelser. Der nævnes forskellige relevante samarbejdspartnere. Jeg finder imidlertid, at der mere tydeligt bør gøres opmærksom på behovet for tilgængelig ældrepsykiatrisk service .

Da psykiske sygdomme og behandlingen heraf har optaget mig i mange år, de sidste 10 år som overlæge i Ældrepsykiatrisk område på Bispebjerg Hospital afd. E vil jeg gerne kommentere med følgende:

- Psykiske sygdomme (opstået tidligere i livet eller nyopstået i alderdommen) hos ældre er alvorlige, indgribende, pinefulde og belastende for den ældre, pårørende og andre omsorgsgivere.
- De er almindeligt forekommende og behovet for diagnostik og behandling påtrængende, men adgangen hertil mange steder i Københavns kommune utilstrækkelig. Der er tale om en specialisopgave.
- Man opnår gode resultater med behandling, både fuld restitution og dæmpning af symptomer med bedring af livskvalitet og funktionsniveau .
- Patienter med ubehandlet psykisk sygdom udgør ofte et problem for hjemmehjælp og hjemmepleje, ligesom patienterne kan lide en social deroute (miste bolig) .
- Psykofarmakologisk behandling er effektiv, men oftest specialisopgave og man skal have kendskab til psykiatri, medicin og ældre. Der skal også tages stilling til dosisreduktion og ophør med medicin.
- Et godt samarbejde mellem almen praksis, udgående ældrepsykiatrisk team, geriatrien og demensklínik er vigtigt .
- Psykisk lidelse kan opstå hos ikke-demente ældre, ligesom ganske mange patienter, som ikke er tilknyttet demensudredningsklínik, kan debutere med alvorlige psykiske lidelser som første tegn på demenslidelse.

**Sundheds- og Omsorgsudvalget.
Oversigt over løbende kommende sager 2007**

10. maj 2007

Ældrerådene skal høres			
Demenscenter Pilehuset			
Drøftelse om selvforvaltning og udbud af plejehjemsdrift (J.nr. 22/2005)	7. juni 2007	Center for Politik og Ledelse	Nej
Arrangement for hele Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (J.nr. 75/2006)	7. juni 2007	Center for Politik og Ledelse	Nej
Voksenelevløn til assistenter (J.nr. 34/2007)	7. juni 2007	HR-staben	Nej
Godkendelse af tilsynsredegørelser for 2006 (J. nr. 45/99)	7. juni 2007	Center for Faglig Udvikling	Ja
Beslutning om konvertering af boliger – udmøntningssager fælles med SOF og med notat om beboersammensætning (J.nr. 60/1999)	7. juni 2007	Center for Faglig Udvikling	Ja
Beslutning om indførelse af differentieret genoptræningsgaranti og status på genoptræning (J.nr. 60/2006)	7. juni 2007	Center for Faglig Udvikling	Nej
Beslutning om international handlingsplan for Sundhedsforvaltningen (J.nr. 38/2003)	7. juni 2007	Center for Faglig Udvikling	Nej
Godkendelse af helhedsplan for Lundtoftegade 2007 - 2011 (J.nr. 31/2007)	7. juni 2007	Center for Faglig Udvikling	Nej
Kvartalsrapport (J.nr. 70/2006)	7. juni 2007	Dokumentationsstab	Nej
Orientering om opgørelse af tyverier på plejehjem 2006 (J.nr. 65/2005)	7. juni 2007	Juridisk sekretariat	Nej
Godkendelse af beretning for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten i 2006 (J.nr. 42/2000)	7. juni 2007	Juridisk sekretariat	Ja
Godkendelse af ansøgning om midler i fortsættelse af Idræt og Samvær (J.nr. 36/2007)	7. juni 2007	Folkesundhed København	Nej
Godkendelse af høringssvar om	7. juni 2007	Økonomistaben	Nej

Borgerservicecenter Valby (J.nr. 38/2007)			
Rådhuset			
Evt. temadrøftelse om opfølgning på kommunalreformen (J.nr. 12/2005)	21. juni 2007	Center for Faglig Udvikling	Nej
Opfølgning på handleplan for revisionsprotokollat om priskrav til hjemmeplejeydelser i fritvalgsordningen (J.nr. 27/2002)	21. juni 2007	Økonomistab + dokumentationsstab	Nej
Orientering om status på arbejdet med ældrepolitikken (J. nr. 80/2006)	21. juni 2007	Center for Faglig Udvikling	Nej
Orientering om borgerrådgiverens beretning (J.nr. 47/2005)	21. juni 2007	Juridisk sekretariat	Nej
Høring om fleksible åbningstider (J.nr. 37/2007)	21. juni 2007	Center for Politik og Ledelse	Nej
Orientering om og drøftelse af brug af høringer og høringsparter for SUF (J.nr. 92/2006)	21. juni 2007	Center for Politik og Ledelse	Nej
Orientering om 6-by rapporten - nøgletalsrapport (J.nr. 11/2007)	21. juni 2007	Økonomistaben og Dokumentationssstaben	Nej
Beslutning om delegation af fordeling af midler fra boudlægspulje (J.nr. 6/2000)	21. juni 2007	Folkesundhed København	Nej
Beslutning om nyt koncept for nye kvalitetsstandarder (J. nr. 1/2004) <ul style="list-style-type: none"> • Kost • m.fl. 	21 juni 2007	Center for Forretning	Ja
Orientering om status for kompetenceudvikling (J.nr. 12/2007)	21. juni 2007	HR-staben	Nej
Forventet godkendelse af regnskab 2007 (kalkule) (J.nr. 70/2006)			
Orientering om kvartalsrapport 2007 (J.nr. 70/2006)	16. august 2007	Økonomistab	Nej
Orientering om Evaluering af projekt "Mobilteknologi i hjemmeplejen" (J. nr. 4/2007)	16. august 2007	Dokumentationsstab	Nej
Beslutning om motion og kost på recept – evaluering (J.nr. 79/1998)	16. august 2007	Folkesundhed København	Nej
Godkendelse af høringssvar til TMU om Agenda 21-planen (J.nr. 5/2004)	16. august 2007	Administrationscentret	Nej

Godkendelse af årsrapport og revisionsprotokollat for 2 stiftelser (J.nr. 52/2000)	16. august 2007	Administrations centret	Nej
Evaluering af ny indstillingsskabelon / indstillinger for alle (J.nr. 63/2006)	16. august 2007	Center for Politik og Ledelse	Nej

10. maj 2007

Notat om befolkningsprognosen i budget 2008.

På baggrund af en forespørgsel fra Økonomiforvaltningen og Sundhedsforvaltningen beskrives nedenfor den forventede befolkningsudvikling fra bl.a. 1.1.2007 til 1.1.2008, herunder prognosemetode og usikkerhed og den videre proces.

Befolkningsprognosen sammenlignet med den faktiske udvikling

Nedenstående tabel 1 viser den faktiske befolkningsudvikling samt den fremskrevne udvikling (befolkningsprognosen) for ældrebefolkningen i København. Tabellen viser blandt andet, at for de ældre københavnere er der tale om et fald i de fleste aldersgrupper.

Ledelsesinformation

Vester Voldgade 87
1552 København V

Telefon 33 66 28 39
Email mmk@ks.kk.dk

Tabel 1: Ældrebefolkningen i København pr. 1. januar 2002-2007 og den fremskrevne befolkning 2008-2012

Alder	Faktiske befolkning						Fremskrevne befolkning				
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
'60-64'	17170	18217	19232	20506	21716	23293	24198	24473	24224	23936	23349
'65-69'	13826	13698	13874	14163	14530	14941	15848	16710	17806	18918	20250
'70-74'	12928	12499	12016	11615	11522	11345	11237	11476	11724	12009	12322
'75-79'	12909	12045	11360	10738	10154	9825	9542	9182	8887	8816	8673
'80-84'	11504	11095	10573	10075	9338	8631	8077	7632	7246	6897	6643
'85-89'	7786	7353	7046	6693	6571	6447	6143	5843	5545	5150	4791
'90-94'	3317	3338	3336	3367	3219	3114	2974	2875	2738	2707	2651
'95-99'	809	843	875	866	885	841	835	819	807	774	741
I alt	80249	79088	78312	78023	77935	78437	78854	79010	78977	79207	79420
99+ årige	133	138	124	133	147	138	100	85	81	71	75
Indeks 2002=100											
Alder	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
'60-64'	100,0	106,1	112,0	119,4	126,5	135,7	140,9	142,5	141,1	139,4	136,0
'65-69'	100,0	99,1	100,3	102,4	105,1	108,1	114,6	120,9	128,8	136,8	146,5
'70-74'	100,0	96,7	92,9	89,8	89,1	87,8	86,9	88,8	90,7	92,9	95,3
'75-79'	100,0	93,3	88,0	83,2	78,7	76,1	73,9	71,1	68,8	68,3	67,2
'80-84'	100,0	96,4	91,9	87,6	81,2	75,0	70,2	66,3	63,0	60,0	57,7
'85-89'	100,0	94,4	90,5	86,0	84,4	82,8	78,9	75,0	71,2	66,1	61,5
'90-94'	100,0	100,6	100,6	101,5	97,0	93,9	89,7	86,7	82,5	81,6	79,9
'95-99'	100,0	104,2	108,2	107,0	109,4	104,0	103,2	101,2	99,8	95,7	91,6
I alt	100,0	98,6	97,6	97,2	97,1	97,7	98,3	98,5	98,4	98,7	99,0
99+ årige	100,0	103,8	93,2	100,0	110,5	103,8	75,2	63,9	60,9	53,4	56,4

Nedenstående tabel 2 viser, hvor præcise befolkningsprognoserne har været til at forudsige befolkningsudviklingen de sidste to år. Tabellen viser, at fremskrivningerne generelt har overvurderet antallet af ældre. Det skal bemærkes, at den samme tendens også gør sig gældende på børneområdet.

Tabel 2: Den faktiske befolkning pr. 1. januar 2006 og 2007 og den fremskrevne befolkning i prognoserne 2005 og 2006

Alder	Faktisk befolkning	Fremskrevne befolkning prog05	Forskel	Faktisk befolkning	Fremskrevne befolkning prog06	Forskel
	2006	2006	2006-prog05	2007	2007	2007-prog06
'0-4'	31406	32508	-1102	31543	31629	-86
'5-9'	23232	23747	-515	23334	23740	-406
'10-14'	20143	20344	-201	20539	20725	-186
'15-19'	18725	18677	48	19394	19488	-94
'20-24'	46673	46005	668	47706	47210	496
'25-29'	66535	66642	-107	65160	64561	599
'30-34'	60141	61138	-997	59848	59541	307
'35-39'	42287	42685	-398	42281	42321	-40
'40-44'	34657	34824	-167	36240	36234	6
'45-49'	27665	27848	-183	28004	28061	-57
'50-54'	25816	25959	-143	25882	25975	-93
'55-59'	25943	25911	32	25331	25260	71
'60-64'	21716	21778	-62	23293	23246	47
'65-69'	14530	14581	-51	14941	15013	-72
'70-74'	11522	11598	-76	11345	11468	-123
'75-79'	10154	10289	-135	9825	9924	-99
'80-84'	9338	9420	-82	8631	8800	-169
'85-89'	6571	6646	-75	6447	6481	-34
'90-94'	3219	3189	30	3114	3130	-16
'95-99'	885	900	-15	841	874	-33
'Ialt'	501158	504689	-3531	503699	503681	18

Ændringer i beregningsmetoden ved den nye befolkningsprognose

Konkret er fremstillingen af befolkningsfremskrivninger for København som helhed i de seneste 25 år foregået på én og samme måde, idet der som udgangspunkt bliver benyttet Danmarks Statistiks (DS) fremskrivning for hele Hovedstadsregionen, hvorpå tallene i én og samme edb-kørsel er blevet nedbrudt på samtlige 50 kommuner. De herved fremkomne Københavnstal er dog efterfølgende blevet justeret i mindre grad, primært p.g.a. at kommunens egne boligudbygningsplaner ikke har været helt sammenfaldende med Regionsmyndighedens (senest HUR's).

Dette prognosesamarbejde er dog - grundet kommunalreformen - nu stoppet, hvorfor den hidtidige fremstilling af en Københavnsprognose har måttet foregå på en anden måde, nemlig som en selvstændig fremskrivning ud fra relationerne til landsprognosens forudsætninger. Dette har medført et "databrud" i forhold til de seneste års prognoser.

Det kan her tilføjes, at den nu anvendte fremgangsmåde i Københavns Kommune generelt anvendes af de 3 andre kommuner (Århus, Odense og Aalborg). Således har alle disse kommuner i mange år gjort brug af denne metode, hvilket kan tilskrives, at disse kommuner har deres naturlige opland inkluderet.

Vurdering af usikkerheden ved den ny beregningsmetode

Den usikkerhed, der er forbundet med beregningerne i en befolkningsfremskrivning er generelt knyttet til sondringen mellem tilfældige udsving contra varige skift i trend. Her er det et faktum, at ældrebefolkningen i København reduceres i stigende tempo, mens den ændrede beregningsmetode alene skønnes at medføre en mindre forskydning i tallene.

Koncernservice har forsøgt at få fremskaffet regionsopgjorte flyttetotal fra Danmarks Statistik (DS) til beregning af mere dækkende relationstal (til belysning af Københavns andel af de aldersspecifikke tilflytninger) i modsætning til de anvendte landsflytninger, hvis udviklingsmønster afviger betydeligt fra Københavns. DS har grundet kommunalreformens ekstra arbejdsbyrde samt igangværende skift af edb-plattform meddelt, at sådanne tal tidligst kan tilvejebringes efter sommer.

Korrektion af befolkningsprognosen

Foranlediget af den konkrete forespørgsel vedrørende befolkningsudviklingen på ældreområdet har Koncernservice underkastet talgrundlaget en fornyet undersøgelse.

Her har det for de allerældste borgere vist sig, at det betydelige fald skyldes, at dødeligheden for den sammensatte aldersgruppe af 99+ årige i det nye beregningsmodul er opgjort forkert. Dette vil snarest blive rettet, hvorved tallene for denne gruppe vil blive opjusteret, idet beregningerne forventes at kunne foreligge fredag den 11. ds.

Den videre proces

Som følge af ovenstående vil Koncernservice bl.a. iværksætte følgende:

1. Korrigere skønnet frem mod den 11. maj for aldersgruppen 99+ årige i den ny befolkningsprognose, jf. ovenfor.
2. Rette henvendelse til Danmarks Statistik med henblik på at fremskaffe specifikke flyttedata over grænsen til den relevante region til erstatning for landsflytninger, jf. ovenfor. I det omfang DS kan levere sådanne data senest primo august vil Koncernservice efter en konkret vurdering nærmere tage stilling til, hvorvidt det giver anledning til ændringer af den reviderede befolkningsprognose (inkl. tilretning af 99+ årige).

